*І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...*
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXII. Ч. 29. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 12-го ЛЮТОГО 1975 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK WEDNESDAY, FEBRUARY 12, 1975 No. 29. VOL. LXXXII.

ПОХОВАЛИ ОТАМАНА...

В середу, 15-го січня, українська громада в австрійському місті Куфштайн та представники Державного Центру Української Народної Республіки в екзилі, з президентом Миколою Лівицьким у проводі, супроводили на вічний спочинок померлого там же 11-го січня 1975 р. на 83-му році життя св. п. д-ра Романа Дашкевича, колишнього організатора Січових Стрільців у Львові та гарматної бригади Корпусу Січових Стрільців в Києві, активного учасника Визвольних Змагань, генерала-хорунжого Армії УНР. На фото (зліва): виконуючий обов'язки голова Виконавчого Органу УНР д-р Т. Леонтіїв, президент УНР Микола Лівицький та президент Центрального Представництва Українців в Німеччині і репрезентант СКВУ мгр А. Мельник супроводять домовину з тлінними останками св. п. ген. Р. Дашкевича на вічний спочинок на цвинтарі в Куфштайні.

Асторія відзначила День Української Незалежности великим концертом

Асторія, Н. Й. (в. л-ць). — Заходом Парохіяльної Ради місцевої української католицької церкви Чесного Хреста влаштовано тут в неділю, 9-го лютого ц. р. о год. 4-ій по полудні в авдиторії Брант Гайскул великий концерт пісень, коляд і танків, яким відзначено День Української Незалежности. В концерті, в якому взяло участь 268 учасників мистецьких одиниць і який відбувся в приявності майже 800 осіб, серед них багато молоді, виступили: злучені хори церкви св. Володимира з Гемпстеду (диригент проф. С. Марусевич); Чесного Хреста з Асторії (диригент Осип Длябога); студія українських народних танків і балету Уляни Кунинської-Шмериковської; Школа Бандуристів ООЧСУ з Гемпстед (мистецький керівник о. С. Кіндзерявий-Пастухів); „Молода Думка" зі своїми філіями з Йонкерсу, Пассейку, Ню Йорку, Гемпстеду і Асторії (диригент Семен Комірний) і українські танцюристи з Асторії (мистецький керівник Олена Оприско). Доповідь в українській і англійській мовах виголосив проф. Омелян Пріцак недавно наіменований на професора катедри української історії ім. Михайла Грушевського у Гарвадському університеті і директор Українського Дослідного Інституту в цьому ж університеті. Проф. О. Пріцак зробив аналізу історичних процесів, починаючи княжою добою, і ствердив незаперечне й велике значення Державних Актів з 22-го січня 1918-19 років. Велика публіка тепло вітала гостя з Гарварду.

Концерт розпочали злучені хори, якими дириґував О. Длябога, співом американського гимну. Вони пізніше виступили ще з колядками і ними на відміну дириґував С. Марусевич. Солістом хору був Юрій Васильців. Українські танцюристи в першій половині виконали три танки і закінчили жвавим гопаком, який приніс багато радости публіці і бурхливі оплески танцюристам.

Капеля Бандуристів ООЧСУ виконала в першій частині три композиції, а в другій дві колядки, одну з них „Бог Предвічний" співали разом з капелею усі присутні на залі. Студія українських народних танків і балету виконала „Зимовий прелюд". Атракцією концерту був таки виступ хору „Молодої Думки", який останньо виріс вже у велику мистецьку одиницю з енерґійним і фаховим дириґентом Семеном Комірним у проводі. Хор виконав п'ять колядок.

Концерт закінчено співом українського національного гимну, що його виконали усі мистецькі одиниці і публіка.

„Україна напевно буде самостійною державою, бо ми маємо прекрасну молодь, яка йде слідами старших і продовжує їхнє діло" — заявив о. Вісаріон Андрейчук, ЧСВВ, парох української католицької церкви Чесного Хреста в Асторії, складаючи подяку проф. О. Пріцакові, виконавцям мистецької програми і приявній публіці.

Програмою концерту проводив Володимир Гентиш; фортепіяновий супровід був в руках Оксани Куйбіди, музичний супровід для танцюристів дав Тома Шепко; декорації виконали Ярослав Плескун і Ярослав Нестор; організатором концерту був Богдан Бідяк. В концерті взяли участь три кореспонденти радіо „Свобода" і кореспондент щоденника „Лонґ Айленд Пресс". Після закінчення програми Парохіяльна Рада гостила керівників мистецьких одиниць і виконавців перекускою в церковному будинку.

Січневі Роковини у Флінті

Флінт, Міч. (С. Подільський) — Відзначення роковин Української Державности 1918-19 років відбулося тут заходом Українського Народного Дому, в неділю 26-го січня. В українських церквах були відслужені св. Літургії в намірені українського народу в год. 3-ій по пол. в залі Українського Народного Дому була виконана мистецька частина святкувань, яку відкрив голова УНДому Михайло Нагірний. Вступне слово сказав Тарас Нагірний.

Програму виповнили запрошені з Детройту „Фіялки" під дириґентурою Петра Китастого, та ансамбль бандуристів Ліґи Української Православної Молоді з Детройту під дириґентурою Петра Китастого. Святочну промову виголосила Маруся Бек із Детройту. Деклямували: Орися Савка, Дарця Хомик, Ірка Коваль та Христя Іваницька. Дарця Хомик також виконала в'язанку українських танців. Дбайливо була приготована Тетяною Гайдукевич виставка української різьби, писанок і вишивок. Також 22-го січня за старанням Михайла Нагірного на ратуші був піднесений український прапор, що повівав через цілий день.

КОНГРЕСМЕНИ МІНІШ, РОДІНО, АЙЛЬБЕРҐ ПОНОВНО ВНЕСЛИ РЕЗОЛЮЦІЇ В ОБОРОНІ МОРОЗА

Вашингтон, Д. К. — Конґресмен Джозеф Дж. Мініш, демократ з Ню Джерзі, вніс поновно в Конґресі ЗСА резолюцію в обороні Валентина Мороза. Резолюція „вимагає від Президента виявити стурбування Уряду ЗСА щодо безпеки і свободи Валентина Мороза — історика, письменника і речника за збереження культури українського народу". Цю резолюцію вніс конґресмен Мініш в четвер, 23-го січчня 1975 р., під час першої сесії вже нового, 94-го, Конґресу. Такі ж резолюції внесли спільно в п'ятницю, 31-го січня, конґресмен Пітер В. Родіно, демократ з Ню Джерзі, та конґресмен Джошуа Айльберґ, демократ з Пенсильванії. Всі три конґресмени, як і численні інші законодавці, були внесли резолюції в обороні В. Мороза, Леоніда Плюща та інших українських політичних в'язнів в СССР ще в попередньому Конґресі. Одначе, ці та всі інші резолюції, які не були піддані під голосування, вигасли із закінченням попереднього, 93-го Конґресу. Резолюція конґресмена Мініша має порядкове число Г. Рес. 87, а спільна резолюція конґресменів Родіна та Айльберга — Г. Рес. 126. Обидві резолюції спрямовані, згідно з процедурою, до Конґресової комісії закордонних справ. Про поновне внесення резолюцій конґресмени Мініш і Родіно повідомили листовно Ігоря Ольшанівського, координатора Комітету Оборони Валентина Мороза на стейт Ню Джерзі, який робив старання, щоб всі інші законодавці стейту внесли подібні резолюції та вимагали від Конґресової комісії їх найшвидшого передання цілій Палаті Репрезентантів.

Січневі Роковини в Бриджпорті

Бриджпорт, Конн. (В. Пелещук). — Старанням місцевого Відділу УККА посадник міста Н. А. Панузіо прийняв на авдієнції українську делеґацію, зложену виключно з молодих людей, яку очолив голова Відділу УККА Мирослав Стахів. Зустріч відбулася в дні 21-го січня 1975 р., під час якої посадник підписав проклямацію Дня Української Незалежности.

Наступного дня, у вівторок, 22-го січня над міським ратушем повівав український синьо-жовтий прапор, побіч американського, а радіостанції що півгодини інформували у своїх повідомленнях про значення Дня Української Незалежности. Рівночасно, в обох українських церквах, католицькій і православній, були відслужені св. Літургії в намірення українського народу.

В неділю, 2-го лютого ц. р. о год. 4-ій по полудні, відбулася святочна академія, яку відкрив голова Відділу УККА М. Стахів, після чого пластунка Оксана Тромса відчитала проклямації Дня Української Незалежности, які видали посадник міста Панузіо та новий губернатор стейту, п-і Елла Ґрассо, як і телеграму від сенатора Абрагама Рібікова. Святочну промову виголосив заступник головного предсідника УНСоюзу д-р Іван Флис з Ню Йорку, представивши значення Актів 22-го січня і боротьбу українського народу за свою власну державу. Закінчив промову закликом до дальшої праці та єдности, як запоруки остаточного досягнення цієї мети.

В дальшій програмі свята виступали злучені хори під проводом дириґентів Василя Климука та Михайла Заяця. Деклямації виголосили пластунки, Таня Коперник та учениця Рідної Школи Ліля Максимюк. Відтак пластунки гуртка „Гуцулка" під проводом Оксани Тромси відспівали три пісні. Треба згадати, що цей гурток бере активну участь в різних українських імпрезах. Накінець, танцювальна група „Дніпро" під проводом Ірки Романів і при акомпаньяменті Михася Романова відтанцювала гопака.

Крім декорацій на сцені, ціла заля Українського Народного Дому була прикрашена портретами українських політичних в'язнів, що караються в різних тюрмах СССР. Прибуток з академії в сумі 71.00 дол. переслано до Централі УККА. Також суму 25.00 дол. вислано до Союзу Українок Америки.

По академії відбулася товариська зустріч, яку влаштував Український Народний Дім.

Накінець культурно-освітній референт Відділу УККА Василь Пелещук подякував виконавцям імпрези та парохам і всім присутнім за участь, як теж висловив признання М. Стаховому, голові Відділу УККА, за вміле зорганізування та переведення січневих роковин. Закінчено імпрезу відспіванням „Ще не вмерла Україна".

Свято Української Державности у Вилиментику

Вилимантик, Конн. (Н.Н). — В неділю, 2 лютого, тут заходами місцевого Відділу УККА під головуванням Василя Головчака, урочисто відзначено Свято Української Державности. На програму святкувань складалися благородні св. Літургії в українських католицькій і православній церквах, а по полудні о 4-тій год. відбулась у щойно побільшеному Українському Домі академія з участю місцевого пароха о. Назарка, численної репрезентації місцевих американських політичних представників і ширшого громадянства з Вилимастику і Кольчестеру.

Свято розпочав голова місцевого Відділу УККА Василь Головчак, вітаючи представників та представивши головного промовця, проф. Івана Телюка з Ню Гейвену, який у своїй доповіді підчеркнув тяглість боротьби українського народу у його новій фазі, а саме, боротьба „шестидесятників" для яких Акти 22 січня є вже давнім історичним фактом, але ідея відновлення державности є всеживучою і неминучою в поході до завершення цього акту. Святочну доповідь англійською мовою виголосила І. Здирко, яка проаналізувала події відновлення української державности в їх історичному розвиткові.

Проклямацію губернатора стейту п-і Ґрассо, відчитала стейтовий сенатор Одрі Бек, довший привіт виголосив стейтовий репрезентант леґіслятури Аллен Моззола, а вкінці, по-українськи, привіт виголосила новообрана репрезентантка до стейтової леґіслятури Дарія Фауліс, яка є першою репрезентаткою українського походження.

Проклямацію посадника м. Вилимантику відчитала Леся Здирко. Концертову частину свята виконав сумівський хор дівчат „Жайворинки".

Подяку гостям і виконавцям свята склав М. Тимків, голова Українського Дому і заступник голови Відділу УККА. Після академії відбулося прийняття, під час якого у спільній розмові обговорено із стейтовими репрезентантами справу завершення акції Центру Українських Студій при стейтовому коледжі в Ню Брітан, Конн.

Свято було влаштоване молодими силами української громади Вилимантик.

А. САХАРОВ КРИТИКУЄ УНЕВАЖНЕННЯ СОВЄТСЬКИМ УРЯДОМ ТОРГОВЕЛЬНОГО ДОГОВОРУ З ЗСА І СХВАЛЮЄ ПОЛІТИКУ КОНГРЕСУ ЗСА

Ню Йорк. — Академік Андрей Сахаров подав до публічного відома свої завваги на тему уневажнення совєтським урядом торговельного договору з ЗСА з 1972 року і поновно зайняв становище до позиції в цій справі, яку зайняв Конгрес ЗСА. Свої завваги А. Сахаров передавав телефоном 28 січня і, як інформує „Новое Русское Слово" з 11 лютого, тільки частину його заяви можна було почути, бо розмову заглушувано.

Зміст заявив А. Сахарова:

„Совєтський уряд, у відповідь на надання йому права управілейованої держави при передумові лібералізації еміґраційної політики, прийняв постанову про однобічний розрив торговельного договору з 1972 року, включаючи договір про платежі. Це рішення совєтського уряду, на мою думку, заслуговує на глибоке співчуття. Прийняті Конгресом ЗСА умови не являються втручуванням у внутрішні справи нашої країни, не порушують ніяких інтересів її народів, і, тим більше, не є посягненням на її суверенність.

Право кожної людини вільно обирати собі країну проживання, то значить свобідно еміґрувати з країни і до неї повертатися, проголошено Загальною деклярацією прав людини і підтверджено договорами про права, ратифікованими СССР. Це право зокрема важне у сучасному світі, де існують держави з різними суспільно-соціяльними устроями. В цих умовах право на свобідний вибір країни проживання є важливою ґарантією всіх інших прав, не тільки для тих, хто виїздить, а й для тих, хто остається.

Ґарантія соціяльного і культурного прогресу, свободи переконань і совісти для людей творчої праці, це важлива ґарантія інтелектуальної свободи і самої можливости творчости. Право, проголошене дванадцятою статтею Декларації, має також позитивне значення для міжнародної безпеки, тому, що воно є конечною основою міжнародного довір'я.

Я з задоволенням відзначаю, що ці принципи лежать в основі принципової і глибоко гуманної позиції Конгресу ЗСА. Рішення совєтської влади підтверджує також неодноразово повторовану думку, що відносини між західніми і соціялістичними країнами, нинішня фаза яких відома під назвою „розрядки", у багатьох випадках являється набагато складнішими й ідеалістичнішими, як міждержавні відносини між державами з однаковими суспільними устроями . . .

(На цьому місці заяву А. Сахарова перервано заглушуванням).

„. . . Я всеціло вітаю відпруження, розглядаючи його, як одну з конечних передумов врятування людства перед загрожуючими йому ґльобальними небезпеками, від термоядерної війни, голоду і біологічної катастрофи. Я переконаний, що справжня розрядка можлива тільки . . ."

Тут текст заяви був перерваний остаточно — інформує „Н. Р. Слово".

Поліція погрожує А. Сахарову

Французька урядова радіостанція „Франс-Інтер" повідомила 24 січня, як поінформувала „Русская Мысль", що академіка А. Сахарова викликано було на міліцію, де його попередили, що його „антисовєтська діяльність" викликає щораз то більше „громадських протестів" і міліція „побоюється", що не могтиме запевнити його безпеки.

В Німеччині „зникла" скарга, щоб арештувати Шелепіна

Мюнхен. — Агенція „Аксель Спрінгер Дінст інформує:

„На щастя для Александра Шелепіна і соціял-ліберального резону пропала десь між Карлсруе і Мюнхеном вимога арештування колишнього шефа совєтської таємної служби. Вдова й троє дітей замордованого 1959 р. у Мюнхені, на наказ Шелепіна, провідника українських націоналістів Степана Бандери з приводу відвідин Шелепіном боса німецьких профспілок Оскара Феттера, внесли скаргу до генерального федерального прокуратора в Карлсруе. Тому, що Шелепін був засуджений Третім Сенатом Найвищого Німецького Суду, як наказодавець скритовбивства Степана Бандери, родина його жертви зажадала, щоби він був арештований на німецькій території і притягнений до карної відповідальности.

Зі страху перед СССР, або з огляду на східню політику, не увійшли, одначе, у четвер в акцію німецькі судові власті. Головний прокуратор підтвердив ще отримання вимоги арештувати і твердив, що він переслав її, з огляду на правні компетенції, прокуратурі у Мюнхені. Нидпрокуратор Герберт Фендт з мюнхенської прокуратури не міг одначе ще в п'ятницю вполудне „потвердити" отримання скарги. У міжчасі весь Шелепін, очевидно, повернутися до СССР.

Федеральний міністер справедливости Ганс-Йохен Фоґель, правда, залишив переслідування Шелепіна оцінці компетентних властей, але одночасно довів до відома крайовим міністрам справедливости, що Бонн не кладе ваги на переслідування цієї справи".

Шелепін не задержувався довго в Західній Німеччині

Дісельдорф. Німеччина. — Кореспондент „Ню Йорк Таймсу" Ларі Джонстон, ще в числі з 31-го січня інформував, що Александер Шелепін, з наказу якого аґенти КГБ виконали антентати на д-ра Лева Ребета і Степана Бандеру в Мюнхені, відвідав на запрошення голови Професійних Спілок Гайнца Оскара Феттера Західню Німеччину. Джонстон пише: „Коли було вбито двох українських антикомуністичних лідерів в Західній Німеччині в часі п'ятдесятих років ймовірно совєтським КГБ, головою цієї високо засекреченої установи був Александер Н. Шелепін. Вчора, коли Шелепін, тепер голова Федерації Совєтських Професійних Спілок, приїхав до Дісельдорфу, щоб скласти візиту своєму контр-партнерові Гайнцові Оскарові Феттерові, хвиля критицизму досягла свого вершка. Шелепін, був фактично запрошений робітничою юнією ще в 1968 році, але він відкликав свою візиту тоді до Баварії, як довідався, що Баварська прокуратура в Мюнхені видала зарядження на його арешт в пов'язанні зі згаданими вбиствами. Вчора, в часі його приїзду, відбулись деякі протести німців, які пам'ятають ці справи і він, Шелепін, цього ж пополудня повернувся назад до Москви".

Д-р Антін Шутка переобраний на голову Відділу УККА Півд.-Східн. Мічиґену

Детройт (В. Тустанівський). — В неділю, 2 лютого, 1975 р., відбулись тут у приміщенні УНК „Орлик" Звичайні Річні Загальні Збори Відділу УККА Південно-Східнього Мічиґену.

Збори відкрив голова Відділу д-р Антін Шутка, вітаючи представників організацій та індивідуальних платників Національного Датку, які численно явились на зборах, якими проводила Президія в особах: інж. Богдан Федорак — голова і інж. Юрій Юрків — секретар.

По прийнятті порядку нарад, ствердженні правосильности зборів, відчитанні протоколу з останніх Загальних Зборів, приступлено до звітів уступаючої Управи. Звітували такі члени Управи: секретар — інж. Северин Злочовський, реф. збірки Національного Датку — інж. Адріян Черняк, фінансовий секретар — Степан Юрків, реф. інформації й пропаґанди — ред. Петро Рогатинський, культурно-освітній референт — Микола Кавка, реф. зовнішній зв'язків — інж. Богдан Федорак і, накінець, голова Відділу д-р Антін Шутка. Від Контрольної Комісії звіт подав її голова Антін Кобилянський.

Зі звітів Уступаючої Управи можна було довідатись, що Управа вдержувала живий зв'язок з представниками федеральної й стейтової леґіслятур, ґубернатором стейту Мічиґен, посадниками міст Детройту й околиці, Міськими Радами, як рівнож брала активну участь в Комітеті Поневолених Націй, співпрацюючи з іншими поневоленими народами. Вдержувано також зв'язки з місцевими телевізійними і радіовими стаціями, а також місцевими англомовними щоденниками.

Заходами Відділу широку акцію розвинено в обороні Валентина Мороза, Леоніда Плюща й інших переслідуваних інтелектуалістів в Україні, яка своїм розміром охопила широкі круги нашого громадянства. Це масові телеграми та листи до Вашинґтону й стейтового Капітолю, які були поштовхом до зголошення багатьох резолюцій в Конґресі ЗСА в обороні переслідуваних, а навіть і причинились до особистих інтервенцій федеральних сенаторів і конґресменів нашого стейту. Внаслідок цієї акції лише в квітні мин. року вислано понад 8 тисяч листів до різних чинників американського політичного світу.

Управа Відділу робила також заходи, щоб українську визвольну ідею популяризувати серед професійних спілок. За старанням членів Управи ухвалено прихильну

(Закінчення на стор. 4-ій)

Українська ССР „добровільно прийняла" додаткові зобов'язання

Київ. — Українська совєтська преса інформує про „обговорення і схвалення на зборах колективів трудящих промисловости, будівництва, транспорту, зв'язку, сільського господарства, науки і культури, торгівлі, комунального і побутового обслуговування населення, на зборах активу партійних, совєтських, профспілкових і комсомольських організацій районів, міст і областей республіки" додаткових зобов'язань перевиконання виробничих плянів, а також скорішого виконання плянів останнього року дев'ятої п'ятирічки. У повідомленні про ці „добровільно" прийняті додаткові виробничі зобов'язання говориться, що йдеться про „дострокове" виконання директив XXIУ з'їзду КПСС щодо приросту промислового виробництва вже до весни 1975 року. Річний плян продукції Україна має виконати до 28 грудня ц. р., а крім того, у тому ж самому часі дати продукції понад назначений Москвою плян на суму 1,20 мільярдів карбованців, а для відзначення 30-річчя закінчення Другої світової війни, тобто до початку травня, дати надпродукції на суму 350 мільйонів карбованців. Видайність праці в республіці має бути збільшена на 6,6 процентів (за пляном — на 6 процент), що має дати прибутку на суму 132 мільйони карбованців понад визначений плян.

У повідомленні подається докладні дані про окремі ділянки виробництва і скільки вимагається продукції понад визначений Москвою плян. Це стосується в однаковій мірі і промисловости Української ССР і її сільського господарства та всіх інших ділянок господарства. У випадку сільського господарства говориться про те, що Україна мусить „продати державі" не менше як один мільярд пудів зерна. Значно збільшено норми „продажу" державі всіх сільськогосподарських і тваринницьких продуктів.

В СССР закінчено обмін партійних документів

Москва. — Газета „Правда" з 7 лютого опублікувала повідомлення ЦК КПСС про закінчення обміну партійних документів в СССР, що почався ще в 1972 році. У повідомленні говориться, що „ЦК КПСС прийняв до відома звідомлення ЦК компартій союзних республік, крайкомів, обкомів партії і політорганів про те, що всі партійні організації у визначеному часі завершили обмін партійних документів". Згідно з повідомленням, „обмін партійних документів виявився справжнім оглядом партійних сил, вимагаючою перевіркою того, як кожна партійна організація, кожний комуніст здійснюють на практиці рішення XXIУ з'їзду КПСС. Він допоміг підвищенню боєздатности парторганізації, значному ростові трудової і суспільно-політичної активности комуністів". Ніяких подробиць про „обмін партдокументів" не подано.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.
Jersey City, N.J. 07303

Оборона імперіялізму

Повідомляючи про нараду членів Конгресу Російських Американців та представників „різних російських організацій" в Ню Йорку, Інформаційне бюро Конгресу подало, що в рямках діяльности правління Конгресу було „обговорювання з конгресменами, тобто членами Конгресу ЗСА, змін у дискримінаційному законі 86-90 про „Поневолені нації". В іншому місці цього повідомлення говориться про „русофобську резолюцію в дусі закону 86-90".

Для ясности треба нагадати, що йдеться тут про закон, схвалений 86 Конгресом ЗСА в липні 1956 року, в якому говориться про імперіялізм комуністичної Росії і про російський комунізм, жертвою якого впали десятки народів Европи і Азії. У згаданому законі ці народи є вичислені з відзначенням, що всі вони стали жертвою прямої чи непрямої „агресії комуністичної Росії". Мова тут про Польщу, Угорщину, Литву, Україну, Чехо - Словаччину, Латвію, Естонію, Білорусь, Румунію, Східню Німеччину, Болгарію, Вірменію, Азербайджан, Грузію, Північну Корею, Албанію, Ідел-Урал, Козакію, Туркестан (тобто центральноазійські республіки Казахстану, Таджикістану, Узбекістану, Туркменістану і Киргизії), Північний В'єтнам, які у якомусь історичному періоді знайшлися або під пануванням, або під контролею Москви. У законі поставлено вимога, щоб з погляду інтересів ЗСА „втримувати живим прагнення до волі і політичної незалежности всіх зазначених народів і країн, бо змагання цих народів до волі і незалежности створює „могутню охорону перед війною і є однією найсильнішою надією на справедливий і тривалий мир". Як відомо, згідно з рішенням Конгресу кожночасний Президент ЗСА зобов'язаний кожного року видавати в липні проклямацію і проголошувати на терені ЗСА „Тиждень поневолених націй".

Невідомо, які „зміни" Конгрес Російських Американців хоче ввести в цей закон американського Конгресу, але з натяків, посередньо, можна догадуватися, що йдеться тут про усунення з нього всякої згадки про російський імперіялізм і про поневолення Росією десятків народів Европи і Азії. Американські росіяни, хоч стоять на т. зв. антикомуністичних позиціях, є прихильниками збереження непорушности російської колоніяльної імперії, тобто обстоюють московські загарбання, починаючи від часів Івана Грозного і відмовляються визнати принцип етнографічних кордонів для кожного окремого народу, в тому і для російського.

Представництва українців й інших поневолених Росією народів повинні мати на увазі ці пляни Конгресу Російських Американців і повинні, якщо зайде потреба, поробити відповідні протизаходи. Йдеться бо про історичну правду й історичну справедливість, а не про дискримінацію того, чи іншого народу.

Незаслужений відпочинок

Тільки один місяць після початку сесії нового 94-го Конгресу виглядає, що члени Палати Репрезентантів дуже „перевтомлені" своєю працею, бо вже відійшли на 10-денну відпустку, з якої мають повернутись щойно 18-го лютого. Вони розпочали цю відпустку саме в час, коли в країні швидким темпом поширюється економічна рецесія, погіршується енерґетична проблема і нема великих змін на проти - інфляційному фронті. Виглядає, що конґресмени не дуже турбуються цими проблемами, коли, замість зрезиґнувати із цієї традиційної лютневої перерви і присвятити увагу розв'язці цих наглих проблем, вони рішають залишити столицю на 10 днів і від'їхати додому.

Очевидно, існує ряд справ, які вимагають, щоб конґресмени перебували у своїх виборчих округах. Спікер Палати Репрезентантів Карл Алберт згадав, що він і деякі інші конґресмени вже раніше зобов'язалися виголосити промови в різних університетах, на різних конвенціях і конференціях та у стейтових і міських торговельних палатах тощо. Проте, зобов'язання законодавців щодо загального добра країни повинні мати перевагу над зобов'язаннями промовляти в різних приватних установах. Крім того, члени Палати Репрезентантів навряд чи заслужили собі на 10-денний відпочинок тільки після одномісячної праці, тим більше, що протягом цього місяця дуже мало зробили.

До великої міри мав слушність Президент, коли минулого тижня заявив через свого пресового секретаря Нессена, що діяльність законодавців протягом минулого місяця складалася майже виключно із рішень відложити на пізніше запропоновані Білим Домом економічні і енерґетичні програми.

Погодження із твердженням Білого Дому щодо відносної недіяльности Конґресу не означає, що треба також погодитися із твердженням Президента, що його програми повинні бути схвалені в такому стані, в якому він їх запропонував. Навпаки, пропозиції Президента щодо розв'язки економічних і енерґетичних проблем мають багато недоліків. І власне тому члени Палати Репрезентантів не повинні були відходити на 10-денну відпустку, а негайно присвятити всю увагу або для усунення цих недоліків із програм Білого Дому, або для схвалення власних економічних і енерґетичних програм. Серйозність проблем країни аж ніяк не дозволяє законодавцям на відпочинок, тим більше, що він незаслужений.

Кошти навчання в приватних коледжах зростуть на 10%

Ню Йорк. — Досліди переведені газетою „Ню Йорк Таймс" вказують, що в академічному році 1975-1976 кошти навчання в більшості приватних коледжів у ЗСА зростуть на 10 відсотків, що становитиме найбільше досі однорічне збільшення в коштах. Наприклад, Ню Йорк університет плянує підвищити оплати за навчання із теперішніх 2,950 долярів до 3,300 долярів. В наступному академічному році загальні однорічні кошти в приватному коледжі, тобто, помешкання, їда, книжки і оплата за навчання, виноситимуть пересічно 6,000 долярів.

П. Феденко

СТРАХ

Мюнхен. — „Неначе злодій уночі" з'явився член політбюра КПСС Шелепін у Західній Німеччині. Він прилетів на відвідини до голови німецьких професійних спілок Феттера в Дюссельдорфі. Це була відплата за візиту Феттера в Москві минулого року. Адже ж Шелепін, після своєї кар'єри в ролі голови комсомолу й КГБ, був „вибраний трудящими" на президента профспілок в СССР.

Чому такому „сильному панові" довелося крадькома летіти в Дюссельдорф на півторагодинну розмову з німецьким „колеґою"? Українці знають причину. Адже ж Шелепін, як шеф КГБ, успішно „ліквідував" не тільки „ворогів внутрішніх". Він хотів показати, що КГБ під його проводом діє не менш успішно, як і НКВД часів Сталіна, котрий нищив противників московського режиму далеко за межами „держави робітників і селян". Так убито Троцького в Мехіко 1940 року. А Шелепін, як доказано на процесі Богдана Сташинського в Німеччині, велів Сташинському, агентові КГБ, убити двох українців - еміґрантів: Л. Ребета і С. Бандеру. Тому присуд на Сташинського був лагідний: 8 років, бо суд визнав, що вина за убивство падає на „бюрового убивника" — Шелепіна, що велів Сташинському виконати злочин.

Згідно з законом, німецька судова влада мала повинність негайно заарештувати Шелепіна і поставити його перед суд. Однак, йому нічого не сталося. „Нужда переміннить закони", — писав Іван Котляревський, автор „Енеїди". І ці закони мусів „переміннити" сам міністер юстиції Ганс - Йоган Фоґль, що недавно був головою управи Мюнхену. Зробив він це не з власної волі, а з рішення уряду Федеративної Республіки. Він дав Шелепінові „іммунітет" (недоторканість) в час його перебування в Німеччині. Отже, сталося, як у німецькій приповідці: „Малих злодіїв карають, а великі — виходять сухі з води"... Моральне чуття і пошана до справедливости протестує проти зневаги до права і законів.

Однак, доводиться слабшим коритися перед дужчими. Своєю аґресивністю Москва нагнала страху ближчим і дальшим сусідам. Безсилля Західньої Німеччини перед совєтською імперією таке, що уряд федеративної республіки визнав як самостійну державу — продукт російського імперіялізму, так звану „Німецьку демократичну республіку" навколо Берліну: ті маскування комуністичної диктатури в Східній Німеччині Москва і комуністи в Східньому Берліні запевняють, що є дві німецькі держави: одна „демократична", а друга — федеративна. Але Москва пішла далі: мовляв, під диктатурою комуністів у Східній Німеччині створено „другу німецьку націю", що має з західніми німцями тільки спільну мову... Протести проти цього безглуздя й знущання не помагають. Комуністичні казуїсти кажуть, що американці й англійці мають ту саму мову, але — то дві окремі нації...

Недоторканість Шелепінові в Західній Німеччині дав уряд у Бонні також з уваги на події в Кремлі. Думають, що Брежнев незабаром зійде з політичної сцени, і на генерального секретаря виберуть нового, молодшого. Один із кандидатів на першу особу в СССР може бути Шелепін. Тому, коли б його арештували в Західній Німеччині і поставили перед суд, то Москва не терпіла б цієї втрати свого престижу. А сам Шелепін, коли б після такого світового скандалу „достиг высшей власти" (цитую слова із драми Пушкина — „Борис Годунов"), то гірко міг би мститися за цю зневагу.

З подій Другої світової війни пам'ятаємо, як мусів польський уряд у Лондоні „забути" на деякий час про винищення Москвою офіцерів польських, що попали в російський полон у вересні 1939 року: трупи розстріляних знайдено в Катині на Білій Русі. Лондон і Вашингтон, щоб удержати при собі союзника — Сталіна, деякий час удавали, що вірять московській пропаганді, неначе польських офіцерів розстріляли німці після 1941 року...

Доводиться визнати правду, яку написав Ґіббон, автор „Розвитку й упадку Римської імперії": мовляв, світова історія складається із злочинів і помилок.

В Женеві почалась конференція 120 держав

Женева. — В понеділок, 3-го лютого 1975 р. розпочалась тут конференція 120-ти держав світу, метою якої є переглянути прийняті в 1949 році постанови про належне трактування жертв війни і, якщо це пощастить, шукати можливостей, щоб такі умовини поліпшити. Згадану конференцію треба було вже кілька разів відкладати з огляду на те, що деякі арабські країни, як також держави, які входять до комуністичного бльоку, намагалися за всяку ціну переголосувати справу допущення, як рівнорядного партнера, представників тимчасового уряду В'єтконґу, в'єтнамських партизан. Подібну вимогу ставили комуністичні держави на минулорічній сесії цієї конференції, проти якої рішучо протестували представники ЗСА і вона перепала в голосуванні тільки одним голосом.

Софія Наумович

У БРАЗИЛІЇ, В АРГЕНТИНІ Й У ЧІЛЕ

3. Чіле

Наприкінці моя розмовниця, Ярослава Стецько говорила про Чіле:

— 4 дні в Арґентині проминули швидко і вже треба було прощатися, щоб встигнути на літак до Чіле. Не треба вам казати, що ця країна, з огляду на недавній переворот, дуже мене цікавила й можливість власними очима побачити дійсність — була дуже приваблива.

— На летовищі, на мою візу з чілійської амбасади в Арґентині — ніхто й не глянув, урядовець зразу прибив печатку, моїх речей ніхто не переглядав і знаку не було якогось „вийняткового стану". Ідучи до центру столиці, враження були не найкращі: оточене сірими горами місто, з такими ж сірими дахами, виглядало понуро - сумно. В самому місті стояла несамовита гаряч і задуха. Не було чим дихати. Але життя в місті пульсувало: на вулиці вгорі завішані ґірляндами ялинкових прикрас, внизу заповнені масами народу, що висипався з крамниць з величезними покупками, веселий і щасливий. Чіле — країна міді, дерев'яних виробів і півшляхетного каменю, то ж на вуличних базарах усього хоч відбавляй. — так і кортіло купити мідяну сковороду, але ж не було ні часу, ні місця в клунках.

— До будинку чілійського Президента так само легко дістатися, як, наприклад, до банку. Поліцай, що стоїть при вході, має вказати тільки коридор чи двері до кімнати особи, про яку питають. Шеф протоколу президента урядує на другому поверсі, й туди спрямували нас якісь військові у середині будинку. Високий і пристійний шеф говорив клясичною французькою мовою, а діставши уже телефон від вищої особи, зразу взявся за організацію мого побуту в країні, давши ввесь пропаґандивний апарат до моєї диспозиції: пресу, радіо і телевізію. Два найважливіші „Меркуріо" і „Сеґунда" взяли від мене інтерв'ю. У будинку радіо й телевізії дійшли ми без найменших труднощів до самого керівника.

Спостерігаючи це все, мій висновок такий: ніякого терору в Чіле не видно, народ аж ніяк не заляканий, навпаки: заллявши ввесь парк, люди преспокійно слухають музики у виконанні військових оркестр, а по церквах і соборах правляться передріздвяні Богослуження.

— Натомість дуже мене здивувало те, що керівником авдицій виявився... донський росіянин. Він народився на Дону, якийсь час проживав у Франції і переїхав до Чіле „апатридом" (позбавленим батьківщини), бо чілійського громадянства не брав. Проте до нас був чемний і, заявивши, що він антикомуніст, дав вільний хід моїй промові, яку накрутили на ленти і з них дві копії передали мені.

— При цій нагоді ми довідалися, що чілійське радіо передає різномовні авдиції. Після нашої розмови, тепер кожного тижня можна буде пересилати й українську наговорену стрічку. Але, це залежатиме і від керівника й від якости нашої стрічки. (Я в душі лаяла цих наших молодих людей, які йдуть на медицину чи інженерію, а занедбують такі професії, як засоби масової інформації!).

— Те ж саме можна сказати й про наші заходи у президента Піночета, який прийняв нас на авдієнції, подякував за меморандум, виготовлений для нього з усіми необхідними інформаціями, і запевнив, що далі підтримуватиме справу звільнення політв'язнів, як теж наше прохання до ОН — про прийняття у члени ОН Українського Визвольного Руху на цих самих правах, що й палестинський. Прихильне запевнення ми прийняли з вдячністю, тепер чекатимемо вислідів.

— Ще за нашого перебування у Сан-Яґо де Чіле, де, до речі, нас віднайшли і гостили дві українські родини: п-во Дідики і п-во Ляховичі, власники шкіряних фабрик, — появилися мої інтерв'ю у перших двох щоденниках міста. Статті були із світлинами, і ось з них деякі уривки:

„Ля Сеґунда" з 21-го грудня 1974 р. дає великий заголовок: „Дружина кол. прем'єр - міністра просить волі для політ - в'язнів в СССР", а в тексті читаємо, м. ін.: „Жінка, яка бореться за волю своєї країни та за звільнення тисяч політ-в'язнів, які все ще існують у СССР, зокрема ж за свого національного героя Валентина Мороза, — перебуває в Чіле на коротких триденних відвідинах. Її життя, — присвячене справедливій справі визволення України шляхом видавництв і праці в АБН, — зробило з цієї жінки гідний приклад борця за втрачені свободи народів СССР. Це пані Слава Стецько, член ЦК АБН і дружина Ярослава Стецька, прем'єр - міністра України, заки її багаті землі загарбала Росія...

„Її триденна місія в Чіле має за мету привітати Голову Держави з Різдвом і подякувати за інтервенцію у справі звільнення численних політ - в'язнів, які все втратили в холодних тюрмах поза залізною заслоною.

„Ця динамічна жінка, що, до речі, редаґує „Юкреніен Рев'ю" від 1944 р., накреслила нам кількома словами своє життя від моменту захоплення України комуністичною Москвою.

Вільна преса Західнього світу інфільтрована до тієї міри, — каже далі пані Стецько, — що люди часто перекручують наші думки. Віримо, що тут, у Чіле, нас пра-

(Закінчення на стор. 3-ій)

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

КОНКУРС НА ПІСНЮ

В „Свободі" з 5-го грудня 1974 р. я вичитав: Проголошення Конкурсу на Вокально-музичний твір" з героїчною тематикою для сольоспіву, хору або камерного ансамблю. З другого оголошення „Конкурс на пісню" („Свобода" 29-го січня 1975) довідався про склад жюрі, та що композиція повинна бути написана в 1974 році. Твір міг бути вже виконуваний, або публікований, і тому не зобов'язує ні ключка ні псевдо.

Цікавить мене: хто докаже, що твір написаний напр. в 1972 році автор зголосить, що написав у 1974-му році? — чи не кривда для тих, що написали різні вокальні твори, але не з героїчною тематикою? Чому не проголосили на початку 1974-го року про ці ограничені вимоги твору? Не вже ж не знайшовся б хтось (не мавши того роду творів), хто написав би після вимог?

Щоб осягнути справедливу, а не протекційну оцінку, твори повинні бути підписані псевдом. Такий конкурс (скоріше оголошений дав би змогу багатьом музикам попробувати своїх творчих сил. Чи поза межами України маємо так багато композиторів?

Відносно жюрі, не можна заперечити, що в його склад входять особи, в більшості знані в українському музичному світі. На жаль, бракує провідних композиторів з великим досвідом та музичним нарібком.

Богдан Сарамаґа
Детройт

>●<

КАПЕЛІ І АНСАМБЛІ

На сторінках „Свободи" не раз можна знайти звідомлення з діяльности, чи виступів невеликих вокальних ансамблів, які вживають назву „капеля".

Ця назва дуже давня і спершу вживали її коли була мова про церковні хори. Від початку 17 сторіччя „капелями" називали великі, численні своїм складом групи музик, при чому вони бували вокальні, інструментальні або мішані вокально-інструментальні.

У цій назві вміщалися й престижеві якості, а мистецькі колективи, що вживали її, мали здебільшого репрезентативний характер і втішалися особливою пошаною. Для прикладу можна тут згадати Придворну Капелю в Петербурзі, у складі і проводі якої були у 18 і 19 століттях переважно українські співаки й дириґенти.

Знаменита „Українська Республіканська Капеля" під керівництвом Олександра Кошиця була створена як репрезентативна мистецька одиниця Української Народної Республіки. Високого рівня досягла Державна Українська Мандрівна Капеля (ДУМКА); мистецьким керівником якої був деякий час Нестор Городовенко. Між нами діє Капеля Бандуристів ім. Тараса Шевченка під керівництвом Григорія Китастого.

Беручи до уваги згадані тут капелі, варто було б нашим меншим вокальним сутркам вживати відповіднішу назву „ансамблів".

Ярослав Сена
Детройт, Міч.

>●<

ПРО ВИХОВУВАННЯ ДІТЕЙ

У статті „Щоб бути батьками" („Свобода" ч. 22, 75) д-р Церкевич накреслює „способи діяння... при доростанні трохи старших дітей", щоб, розуміється, виросли вони на добрих нащадків.

На цей спосіб діяння, — говориться в статті, — складається добра поведінка батьків супроти себе самих (чомусь поминуто окруження включно з українською громадою, чейже йдеться про українські родини) та супроти своїх дітей. Остання повинна базуватися на т. зв. підсилюванні, що реалізується нагородами та похвалами. Популярно кажучи, тренерською цукеркою: „затанцював ти, ведмедику, з вихилясами, маєш більшу грудочку цукру". Цю методу слід теж приміньовати, але не як саму базу батьківського виховання, бо вона в ядрі своєї основи матеріялістична і хитка. А що діється, коли вулиця дасть більшу грудку цукру, як її дає батько? Батьківське виховування дітей повинно формуватися на батьківському авторитеті, але не з буком в руці, тільки на душевно-кровному єднанні дітей з батьками, куди належить ціла гама прикмет. Дитина має бути свідома того, що це каже робити їй її славний батько (що день-у-день вертається до хати змучений працею, не лається, все правду говорить, не висиджує перед телевізором, не п'є, любить книжки читати, ходить на українські збори, жертвує гроші на цілі і т. д.), що так дуже любить мене, дбає про мене, гостинці купує і знову купить і знову радітиме, якщо я принесу добрі оцінки, як дивитимусь в телевізор лише тоді, як батько каже, бо це так велить мій добрий, розумний батько.

Виховування на батьківському авторитеті, це виховування на непохитній гранітній основі, що викристалізовується з батьківської душі і єднається з дитячою.

Не легка це справа бути таким найвищим виховним авторитетом для дітей своїх, тому найчастіше батьки вибирають легшу методу: підсилювання — що дуже часто заводить, бо діти знаходять сильніше підсилення в довкіллі. Зате авторитету, що витворюється з розумної, правдивої, душевно кровної любови і бажання дітям своїм добра, немає ніде, тільки у рідних батьків.

Марія Стефанів
Натлі, Н. Дж.

Оксана Ашер

ПОРТРЕТ МИХАЙЛА ДРАЙ-ХМАРИ

(4)

В поемі „Поворот" зустрічаємо свідомий переклик з поемою „12" Блока.

У Драй-Хмари:

„Вітер, вітер
голодний вітер"

У Блока:

Ветер, ветер
на всем Божьем свете"

Навіть на Колимі Драй-Хмара згадував А. Блока й писав своїй дружині: „Сьогодні мені було сумно. Я весь час пригадував «Осеннюю любовь» Блока із «Снежних ночей» початок: «Когда в листве сырой и ржавой»".

В Петрограді Драй-Хмара зустрівся з Єсеніним і в збірці „Проростень" присвятив йому вірш „Пам'яті С. Єсеніна".

Пригадується один вечір, коли П. Филипович (тоді поет Зорін) і Осип Мандельштам зайшли до Драй-Хмари почитати вірші, поговорити, випити чаю. Дружина Драй-Хмари гралася своїм обручальним перснем, на це звернув увагу російський поет і зауважив їй: „не играйте своей судьбой", чомусь особливо запам'ятались слова О. Мандельштама.

В переіменованій столиці з Петербурґу на Петроград, у зв'язку з антинімецькими настроями, пов'язаними з війною, прізвище Драй звучало чомусь німецьким, хоча відомо, що закінчення на „ай" були властивими для прізвищ козаків, як напр., Гайдай і інші. Знаючи, як тяжко терпів Г. Гебельт, родич дружини, який був німецького походження, Михайло Панасович під впливом часу (1915 р.) вирішив змінити своє прізвище на Драй-Хмара. Чому Хмара? Щоб підкреслити, що він є українець.

Отже революція застала Драй-Хмару і його дружину в Петрограді. Коли їх не було вдома, приміщення хазяйки і їхня кімната були розгромлені матросами, які забрали всі дорогоцінні речі дружини, їхні золоті годинники, навіть книжки ощадної каси. Михайло Панасович сказав дружині: — „Не сумуй, це наш дар революції, інші поплатилися життям".

В травні 1917 р. М. Драй-Хмара повернувся в Україну до Києва, щоб взяти активну участь в національному відродженні свого народу. Він віддав усі свої молоді сили й знання для розвитку української науки та освіти. 1918 року Драй-Хмара їде до Кам'янця Подільського, куди його запросили на посаду доцента катедри заг. слов'янознавства при університеті. Там згуртувалися тоді найкращі наукові сили на чолі з ректором проф. Огієнком. Були професори Л. Білецький, Біднов, Теодорів, Клименко, Плевако й багато інших. Студенти любили М. Драй-Хмару і масово відвідували його лекції. Студентські вечірки не обходились без нього. Михайло Панасович зумів своїм запалом і здібностями пробудити у молоді любов до України.

Коли большевицька влада закріпилась на Україні, значна частина професури університету в 20-21 роках еміґрувала закордон. М. Драй-Хмара не захотів покинути свою країну, бо вважав за свій обов'язок залишитися зі своїм народом, не зважаючи на привабливу пропозицію Празького університету на посаду професора-лінгвіста.

1923 р. Михайло Панасович переїхав з Кам'янця Подільського до Києва і очолив катедру українознавства при Медичному київському інституті, де працював до 30 вересня 1929 року. Одночасно він був членом Історико-літературного товариства при Академії Наук, але основна його посада була в Інституті мовознавства при ВУАН, де він очолював Слов'янський відділ і вів семінари з аспірантами з мов і літератур — польської, чеської, болгарської. В 1922 році, зо постановою конкурсової комісії, його обрано на штатного співробітника Комісії для дослідження української наукової мови в Науково-дослідному інституті мовознавства при ВУАН. 1930 року його обрано на дійсного члена катедри мовознавства.

Разом з академіком А. Кримським, Драй-Хмара редагував Збірник комісії для дослідження історії української наукової мови. Крім того, він очолював катедру загального слов'янознавства в Інституті лінгвістичної освіти, обіймав катедру загального мовознавства в Польському педагогічному інституті, був головою катедри українознавства в Сільсько-господарському інституті (Голосіїв).

В київський період життя (1923-1935) Драй-Хмара був тісно зв'язаний з групою київських „неоклясиків", до якої належали: М. Зеров, П. Филипович, М. Рильський, Освалд Бурґард (Юрій Клен) і М. Драй-Хмара.

В середині 20-их років „неоклясики" були групою, яка накреслювала напрямок українській літературі. Вони були в опозиції до так званих пролетарських письменників і критикували їхню техніку. „Неоклясики" відрізнялися від загалу своєю вищою поетичною технікою, оригінальними образами і значно чистішою мовою. Для того, щоб стати дійсно поетом, вони вважали за потрібне студіювати зразки европейської літератури й одночасно бути добре обізнаними з українською літературною спадщиною.

„Неоклясики" вважали, що методи, якими керувались письменники різних революційних літератур них організацій, були причиною низького рівня сучасної української літератури в порівнянні з тогочасною европейською. Крім того „неоклясики" обвинувачували ці організації за їхню критику, що мала за підставу ідеологію, нехтуючи талант, а також і те, що їхні пропаґандивні твори деморалізували молодих поетів. У своєму щоденнику з 20-го жовтня 1925 року Драй-Хмара пише про це так: „Спочатку посваряться Пилипенко й Еллан. Потім з боку обох цих генералів іде підбурювання, чи піддурювання молодняку. І врешті виходить: молодняк мов ті метелики перелітають то з „Плугу" в „Гарт" то з „Гарту" в „Плуг". А зветься це шуканням платформи".

(Продовження буде)

Різдвяна Просфора парохії Пресв. Родини у Вашингтоні

Для відзначення 25-ліття існування нашої парохії, в неділю 19-го січня 1975 р. влаштовано Різдвяну Просфору з традиційною вечерою і багатою мистецькою програмою.

Наша парохія чисельно невелика. Минулими роками на подібні святкування приходило приблизно 125 до 150 людей. Однак попереджені досвідом з парохіяльного пікніку минулої осени, на який несподівано прибуло понад 400 гостей, організатори просфори — з господарем свята, Ростиком Хомяком — поробили приготування для 220 осіб. Проте фреквенція перейшла найоптимістичніші сподівання. В послідній хвилині — з немалим трудом удалося дооргазізувати ще сім додаткових столів, але це не розв'язало проблеми обслужити понад 300 гостей...

Успіх свята виявився не лише у винятково численній фреквенції, в добре приготованій і справно поданій вечері, але рівнож у мистецькій програмі, в якій взяло участь багато дітей, студіюючої молоді і старших. Отці нашої парохії, о. Степан Шавель і о. Иосиф Деницук, попросили до співпраці льокальні мистецькі сили і майстрів різних професій; так дітей батьків тут роджених, як і тих, котрих батьки прибули сюди по Другій світовій війні. Недавно вони об'єднали цих дітей в Лізі Української Католицької Молоді при нашій парохії. Ця молодь виступила спільно на сцені і колядами „Бог Предвічний", „Во Вифлеємі" і „Послухай Нині", при акомпаньяменті піяно - акордіоністів, Марії і Франца Станських, відкрила свято.

Після складення новорічних побажань „засівачем", Олегом Булою, брати Петраки (Теодор, Степан і Давид) і Юстин Карлінчак виконали кілька коляд на дутих інструментах.

Милий настрій створив вокально - інструментальний ансамбль під проводом проф. Ольги Сушко Наконечної. Інструменти: фортепіяно — проф. О. Сушко - Наконечна; гітари — Іванка і Катруся Соколи і Софійка Наконечна; арфа — Маруся Наконечна. Спів: Олег і Володимир Були, Діяна Громоцька, Ляриса і Зенон Данкевичі, Софійка Царик, Таня Яримович, Ірина і Марта Яросевичі. Ансамбль виконав в'язанку коляд і щедрівок.

Найбільше настроєвою і виховною точкою імпрези був живий образ Христового Народження у вертепі; з Пресвятою Родиною, ангелами, пастушками і дітьми з України, котрі прийшли з традиційною Різдвяною Зіркою, щоб віддати поклін Новонародженому та просити в Нього ласк для нашого знедоленого народу. Музика, співи, рецитації доповнювано звуками дзвонів із звукозаписної стрічки та влучно дібраними світляними ефектами. Велике число дітей і молоді взяло участь в цій євангельській інсценізації: Іванка Сокіл, Ірма і Зенон Гнатишини, Івась і Ірина Пилипці, Надіна і Юстина Карлінчаки, Євген, Юрко і Роман Мелехи, Катруся і Зузанна Фісаничі, Андрій і Марко Андрюки, Наталка і Нестор Царики, Таня і Дора Хомяки, Теодор Петрак, Анна Красульська, Анна Копча, Зенон Данкевич, Микола Яримович, Андрій Яросевич, Дана Вітковицька, Богдан Ісса, Дозя Пацлавська, Володимир Була, Павло Федак. Не знаю, чи всіх я згадав, а не хотів би нікого поминути, бо всі ці молоденькі актори серйозно і зі зрозумінням відограли свої ролі.

Гості нагороджували кожну точку програми заслуженими оплесками, а в розмовах між собою висловлювали велике признання для отців нашої парохії за їхню працю над релігійно - національним вихованням молоді.

Т. Д.

У БРАЗИЛІЇ, В АРГЕНТИНІ Й У ЧІЛЕ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

вильно зрозуміють, бо самі мали нагоду пережити комунізм на власній шкірі. А таке легко не забувається. Боротьба України мало відома, або фальшиво представлена. Україна займає місце в ОН, то ж дехто міг би думати, що це вільна країна. Проте дійсність зовсім інша. Московський імперіялізм заперечує український нарід. Навіть назву змінив колись на „Малоросію", а мову заборонив уживати.

„З другого ж боку, пані Слава Стецько звернула нашу увагу на великі багатства України, яких Росія не хоче позбутися. Україна продукує більше сталі, заліза, нафти, цукру і збіжжя, як будь-яка країна Західньої Европи. Займає п'яте місце щодо населення, а її територія більша як інших европейських країн. Населення України нараховує 20 від. усього населення СССР, але українці творять 60 від. усіх політ-в'язнів..."

(Світлина при цій статті має підпис: „Слава, дружина Ярослава Стецька, прем'єр - міністра України, заки Росія загарбала її багату землю").

„Ляс Ультімас Нотіціяс" з 22-го грудня 1974 р. дає своїй статті такий заголовок: „Антикомуністичний борець відвідує Чіле", а у статті читаємо: „Головно, щоб подякувати президентові Піночетові за його рішення підтримати справу політв'язнів у СССР, — знайшлася у Чіле пані Слава Стецько, блискуче - інтелектуальна індивідуальність, визначний борець за волю свого народу й країни — України. (...)

„Разом із подякою президентові держави ген. Августові Піночетові (....) пані Стецько хоче просити підтримки чілійського уряду у заходах Українського Визвольного Руху дістати місце в ОН так, як його дістав Арафат.

Далі „Ляс Ультімас Нотіціяс" докладно переказує час і обставини, в яких повстав АБН, його завдання і мету, як теж кількість людей (150 мільйонів), які цей Бльок репрезентує. А далі слідує цікавий уступ п. н. „Чілійська дійсність":

„Пані Слава Стецько постійно подорожує по світі, даючи доповіді на антикомуністичних конгресах. Її триденні відвідини Чіле допомогли їй пізнати справжнє обличчя народу та історію недавних подій у цій країні." У всіх моїх майбутніх виступах, — сказала вона — я розказуватиму правду про ваш чудовий край і намагатимусь заперечити цю викривлену картину, яку ваші марксистські вороги поширюють у світі.". Саме незабаром вона матиме серію викладів у Канаді й ЗСА, а зовсім недавно побувала у Бразилії, де підготовлявся Світовий Антикомуністичний Конгрес, на якому п. Стецько поставить внесення на подяку Чілійській Республіці за її благородну ініціятиву для звільнення політв'язнів усіх поневолених народів включно з Кубою".

Підпис під світлиною: Пані Слава Стецько разом з Марією Полоз, представницею українців з Аргентини, яка товаришить їй у Чіле".

Г. КІССІНДЖЕР ОПТИМІСТИЧНО ОЦІНЮЄ ВИГЛЯДИ НА МИР НА БЛИЗЬКОМУ СХОДІ

Єрусалим. — Закінчивши перший день переговорів з представниками ізраїльського уряду в понеділок 10 лютого, державний секретар Г. Кіссінджер зробив висновок, що є добрі вигляди на здійснення його пляну ступневого замирення на Близькому Сході. Як відомо, Кіссінджер поставив собі за завдання наблизити ізраїльтян, з одного боку, а єгиптян і сирійців, з другого, в такій мірі, щоб усі заінтересовані сторони визнали можливим узгіднити у задовільних для всіх розмірах дальше звільнення арабської території. Таке погодження, в дальшому, мало б створити кращі передумови для пізніших мирних переговорів у Женеві. Маючи пропозиції і побажання окремих сторін, Кіссінджер виконує і цим разом ролю посередника у такій же мірі, як він виконував її перед першою фазою ізраїльсько - арабського перемир'я. Згідно з наміченим пляном, у вівторок 11-го лютого Кіссінджер мав би узгіднити подробиці ізраїльського пляну і з цим пляном в середу поїхати до Каїро для переговорів з єгипетським президентом Анваром ель-Садатом. У поворотній дорозі до Ізраїля Кіссінджер відвідає сирійського президента. В загальному перебування Кіссінджера на Близькому Сході розраховане на п'ять днів і ці дні будуть вирішальні для справи миру або війни на Близькому Сході.

Коли йдеться про ізраїльський уряд, то він в основному позитивно ставиться до заходів Кіссінджера. В країні однак є дуже сильна опозиція проти пляну Кіссінджера у зв'язку з побоюванням, що у висліді Кіссінджерової „тактики салямі", як окреслюють ізраїльтяни його пляни щодо ступневого замирення на Близькому Сході, Ізраїль може більше втратити, як у нормальних переговорах в Женеві. У висліді такої зміни у наставленні подавляючої більшости населення (опитування виявило аж 75% всіх мешканців) і також негативної настанови опозиційних партій, в Ізраїлі не тільки зник страх перед женевською конференцією, але є сильна тенденція справу замирення перенести на вирішення цієї конференції.

КОНЦЕРТ ХРИСТИНИ ПЕТРОВСЬКОЇ

Ню Йорк. — В середу, 12 лютого ц.р. о год. 8-й вечора в Лінкольн Сентер — Алісе Туллі Гол (1941 Бродвей і 65 вулиця в Ню Йорку) виступить з самостійним концертом піяністка Христина Петровська. В програмі концерту твори Дебюссі, Боулеза, Сільвестрова, Вреґента.

До 65-річчя Михайла Бажанського

В лютому цього року сповнилося Михайлові Бажанському 65 літ, з того, 48 років громадсько-політичної та журналістичної праці. Народився в Снятині на Покутті і там закінчив середню освіту. Всі українські землі були уярмлені Австро-Угорською монархією, Польщею, а Східня Україна російською монархією, а згодом комунізмом.

М. Бажанський змалку пізнав і на собі відчув, що таке національний гніт, і включається в молодечу організацію Пласт та в підпільну працю УВО-ОУН. З рамени тих Організацій розїжджає по селах та в самому Снятині і виголошує освідомлюючі реферати. Згодом стає провідником Відділу УВО на повіт, бере участь в широко знаній саботажній акції, котру проводила УВО проти окупанта Польщі, попадає до тюрми, а згодом — змушений обставинами виїхати за кордон.

За кордоном продовжує громадсько-політичну працю на Закарпатській Україні, і вписується на студії в Празькому університеті.

Не забуває Бажанський за рідний Край, Снятин, та друзів і одного разу нелегально переходить кордон, і ми з великою радістю стрічаємо його в Снятині, де скоро польська поліція зацікавилась ним, і він вчас мусів покинути Снятин.

По десятьох роках, 1934 р., знову ми бачимо М. Бажанського в Снятині, цим разом він має організаційне скерування до мене, й ми були увесь час зв'язані організаційно працею до його виїзду до Львова.

У Львові ми знову стрічаємось, заходжу до його квартири, де бачу великі полиці книжок та всякі архівальні речі в якнайкращому, як звичайно, порядку. По якомусь часі попадає М. Бажанський до німецько-гітлерівського кацету. Пізніше ми бачимо Бажанського в переселенчому таборі Ашафенбургу — Німеччина при праці, та Відні Австрія. Читаємо Бажанського „Вязничні кводри" та інші ним написані книжки та подібні речі.

Згодом бачимо Бажанського при праці в Детройті ЗСА, він є головою Відділу УКК, діячем в Пласті, ініціятором і спонзором української Оселі „Діброва", та в інших інституціях та комітетах.

Михайло Бажанський — ініціятор і редактор журналу „Снятин", та першого З'їзду снятинчан, котрий відбувся у Торонті 1970 року.

Коли я відвідав М. Бажанського — зауважив, що він живе дуже скромно, немає у нього ні телевізора ні радіо. Натомість всі кімнати включно з кухнею „завалені" книжками-архівальними цінностями та т. п. речами. Він муравлиною працею, та своїми скромними фінансовими спроможностями, створив у своїй хаті, Науково-Дослідчий Інститут. Все взірцево впорядковане.

А тепер довідуємось, що М. Бажанський передав свій цінний науковий дорібок Гарвардському університетові. „Свобода" з 11-го червня 1974 р. подає, що „Відомий громадський діяч та визначний бібліофіл і бібліограф ред. Михайло Бажанський передав свою бібліотеку (одна з найбільших і найцінніших приватних збірок книг і документів на еміграції) до колекції україніки Гарвардського університету".

Ми Снятинчани горді з таких людей як Михайло Бажанський, тому я дозволю собі з тієї нагоди в імені Управи т-ва Снятинчан, громадян Снятина і околиць в Україні, та на еміграції, побажати Ювілятові багато здоров'я і сил до дальшої корисної для України праці, та прожити многих літ.

Степан Касіян

Намагаються узгіднити нафтову політику індустріяльних держав

Париж. — Від 18 листопада минулого року тут діє в рямках Організації Економічного Співробітництва і Розвитку Інтернаціональна Енерґетична Аґенція, яка має за завдання опрацювати стратегію індустріяльних країн на відтинку забезпечення їх нафтою. На своїй останній сесії, що якраз тепер відбувається, аґенція прийняла в члени Нову Зеляндію, а також Норвегію як асоційованого члена. Мета аґенції — „забезпечити постачання нафтою на базі поміркованих і справедливих цін", а також сприяти розвиткові нових джерел енергії. В рямках Аґенції співпрацює тепер 17 держав: Австрія, Бельгія, Великобританія, Канада, Данія, Ірляндія, Італія, Люксембург, Голляндія, Еспанія, Швеція, Швайцарія, Туреччина, З'єднані Стейти Америки, Західня Німеччина та Нова Зеляндія. З Аґенцією почала також співпрацювати Франція, яка довший час була проти творення такої Аґенції, побоючися, що через це загостряться відносини з державами - продуцентами нафти.

ПОДЯКА ВІД НАЙБЛИЖЧОЇ РОДИНИ

бл. п.

ТАРАСА ЛІСЬКЕВИЧА

Складаємо сердечну подяку Приятелям і Знайомим, що в хвилину нашого тяжкого горя виявили нам стільки щирого співчуття, а особливо всім Тим, що взяли участь в похоронних відправах, за їхні молитви і пожертви на Служби Божі, Всім, що поклали квіти при домовині, що надіслали телеграми і листи.

Рівночасно дякуємо Всім, що вшанували пам'ять Покійного в такій шляхетній формі, як складання пожертв і датків на громадські цілі.

За всі вияви цього християнського і громадського ставлення до пам'яті Покійного Тараса ще раз найсердечніше спасибі.

Дружина — АННА
Діти — ЛЯСЯ і ТАРАС

НА СЛУЖБИ БОЖІ ЗЛОЖИЛИ:

10.00 дол. — родина Ількових, Б. і К. Мандзейки, д-р І. і М. Іванцеві, О. і О. Клюфаси;

5.00 дол. — д-р Г. і М. Лозинські, О. і А. Заяці, С. Салик, Р. і М. Яцупики, О. і О. Атановські, М. і Л. Дачкевичі, А. Ганкевич, Е. і О. Филиповичі, Г. і З. Гаюки, О. і М. Дуби, А. і В. Нагорняки, О. і Е. Плешкевичі, Т. Форович, Ф. і О. Довбаки;

3.00 дол. — П. і А. Матусяки, В. і Т. Мрищуки.

НА ПЛАСТОВУ СТАНИЦЮ В ЧІКАГО:

25.00 дол. — д-р Б. і О. Ткачуки, д-р А. і М. Радивили; 10.00 дол. — І. і Д. Мешенські, Н. Дашко; 3.00 дол. — Н. Сасік.

НА КАПЛИЦЮ НА ПЛАСТОВІЙ ОСЕЛІ „БЕРКУТ":

25.00 дол. — Б. Наконечний, О. і В. Нагорняки, д-р М. Площанська, д-р Р. і Г. Сосенки; 20.00 дол. — Л. і Л. Климковичі, О. і А. Заяці, М. Кутинська; 10.00 дол. — Л. Щебльовська-Джонс, П. і Е. Винницькі, І. і О. Матвіїшини, д-р Е. і З. Бурачинські, Д. і Д. Хоркаві, Х. Луцик; 5.00 дол. — Е. Держко.

НА ДОВГ ПЛАСТОВОЇ ОСЕЛІ „БЕРКУТ":

30.00 дол. — В. і Т. Дмитраші; 25.00 дол. — д-р М. і М. Логази; 20.00 дол. — родина Госвичів, С. і Р. Кічоровські, Р. і Н. Завадовичі; 15.00 дол. — М. і Ю. Ожги; 10.00 дол. — д-р П. і Д. Гриццеляки; 5.00 дол. — М. і В. Юревичі.

НА УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ГАРВАРДСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ:

50.00 дол. — А. і З. Слюсарчуки; 40.00 дол. — Без імени; 25.00 дол. — Я. і В. Бабії; 20.00 дол. — А. і С. Попадюки і А. Гринишини, Без імени, Ілліной Стейт Сайкієтрик Інститут; 15.00 дол. — С. і Р. Кічоровські; 5.00 дол. — Б. і Д. Гірняки, А. і О. Бойкевичі, Б. Плешкевич; 2.00 дол. — Г. Муррі.

НА ПЛАСТОВІ ВИДАННЯ (Переслано до Редакції журналу „ЮНАК"):

25.00 дол. — Я. і С. Кульчицькі, д-р Р. і С. Крушки, д-р Я. і І. Падохи, Я. і Д. Раки, д-р Ю. і Т. Кузиці, д-р І. Мула, Ю. і І. Яримовичі, д-р О. і Б. Попелі; 20.00 дол. — В. і М. Попадюки, А. Помірко, д-р Я. і Я. Панчуки, О. і О. Атановські, д-р А. і І. Горчинські, Я. Войнарівський, д-р М. і Г. Коленські, д-р Е. і Р. Войнарівські; 15.00 дол. — Л. і Р. Залуцькі; 10.00 дол. — С. Салик, Н. і Н. Кузичі, П. і О. Турули, О. Плешка, О. Лобачевська, Р. і М. Смики, А. і П. Матвіїшини, О. і З. Литвиншини, О. Когут, Р. і Г. Заяці, Р. Проців, Р. і Х. Клюковські, Ю. Юринець, В. Литвин; 5.00 дол. — С. Кочій, І. Пежанська, М. і В. Сідельники, С. і А. Пігути, І. Клос, М. Кічоровський (у Польщі), Б. Дмитерко, Б. Дурбак, Е. Держко, Р. Дмитерко.

НА НТШ В САРСЕЛЮ:

25.00 дол. — О. Бабій; 20.00 дол. — С. і М. Зубалі; 15.00 дол. — С. і Р. Кічоровські, Х. Томків-Магрекен; 10.00 дол. — М. і Л. Драганчуки, д-р П. і І. Поповичі; 5.00 дол. — Е. і С. Дачишини, Я. Дубицька, М. Семенчук.

ОКРЕМО ЗЛОЖИЛИ:

150.00 дол. — Я. і Г. Попелі — на Укр. Наук. Інс. Гарв. Універ., В. Ренер — на Видавництво „Червона Калина"; 50.00 дол. — А. Никифорак, С. Крушельницька і Л. і Л. Крушельницькі — на пластові видання ім. Сірого Лева; 40.00 дол. — д-р О. і Р. Фільваркові — на Пласт в Чікаго; 25.00 дол. — Я. і Л. Федеві — на Пласт у Вінніпегу, д-р Т. Самотулка — на Фонд одности Пласту, Л. і І. Одежинські — на НТШ в ЗСА, В. Сенешак — на Укр. Наук. Інст. Гарв. Універ.; 20.00 дол. — Ілліной Стейт Сайкієтрік Інст. — на Гарт Асосіейшин; 16.00 дол. — родина Рінк — на Гарт Асосіейшен; 15.00 дол. — М. Белей — на Укр. Наук. Інст. Гарв. Універс.; 10.00 дол. — П. і Н. Дзидзан — на Пласт в Чікаго.

ОКРЕМО НА СЛУЖБИ БОЖІ

о. М. Головатий, А. і І. Плешкевичі, Е. Палучі, Катедра Українознавства при Гарварді, Руслан Расяк з Родиною.

У ТРИДЦЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

бл. п.

о. ПЕТРА ТОМАШІВСЬКОГО

пароха Коцюбинець,

в понеділок, 24 лютого 1975 р.

відправлені будуть

СЛУЖБИ БОЖІ

в Римі, Маямі, Ню Йорку і в Гантері.

Просять про молитви:

ЖІНКА, ДІТИ, ВНУКИ і ПРАВНУКИ

ПОДЯКА

Ділимося сумною вісткою, що дня 7-го січня 1975 року по довгій недузі на 82-му році життя з Волі Божої відійшла від нас на Вічний Спочинок наша Найдорожча МАМА і БАБУНЯ

бл. п.

МАРІЯ ФОРОСТІВСЬКА з дому ПАВЛІКОВСЬКА

Вдова по покійному о. протопресвітеру Леонтію Форостівському, залишивши у великому смутку дві дочки: Ніну і Наталку з мужами та шестеро внуків.

Похорон відбувся 10-го січня 1975 р. з похоронного заведення М. Колодія. Після відправлення Св. Літургії і Панахиди в Катедрі св. Володимира в Пармі, Огайо, яку очолив Високопреосвященніший Митрополит Білоруської Православної Автокефальної Церкви Владика Андрей в сослуженні Отців: настоятеля Катедри св. Володимира о. С. Ганкевича, о. Ф. Коваленка з Клівленду, Огайо та о. Л. Опоки з Лорейн, Огайо.

Тлінні Останки Покійної поховано на цвинтарі Ріверсайд в Клівленд, Огайо.

Цією дорогою складаємо нашу щиросердечну подяку Високопреосвященнішому Владиці Андрею, Всечеснішим Отцям, хорові Катедри св. Володимира, п. маестру Г. Катастому, хорові церкви св. Тройці, диригентові С. Богуславському, п. Йосипу Марцинюкові, як також п. М. Колодієві за влаштування похорону.

Щиро дякуємо Друзям, Приятелям і Знайомим, що були присутні на похоронних відправах та віддали останню прислугу Покійній.

В глибокому смутку:
дочка — НІНА ЯРЕМА з мужем ЯРОСЛАВОМ
дочка — НАТАЛІЯ ПОНОМАРЕНКО з мужем ВІКТОРОМ
внук — РОМАН ЯРЕМА
внуки — ЮРІЙ, АНАТОЛІЙ, ЛЕОНТІЙ ДЖАН і ВІКТОР ПОНОМАРЕНКИ

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що в середу, 5-го лютого 1975 р. відійшла у Вічність, по довгій і тяжкій недузі

бл. п.

МАРІЯ ШАВАЛА

вдова по бл. п. д-рові А. ШАВАЛІ

ПОХОРОН відбувся 8-го лютого 1975 р. в Трентоні, Н. Дж.

Тіло Покійної поховано на українському православному цвинтарі в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Родині Покійної складає глибокі співчуття
СОФІЯ НЕЗДІЙМИНОГА

Село Кривка

Хто народився і проживав на Бойківщині, серед краси природи Підкарпаття, той завжди з тугою згадуватиме рідні сторони.

Між карпатськими горами, недалеко гори Підкуй, лежить село Кривка, віддалене 40 клм. від повітового міста Турки над Стриєм, в якому в 1939 р. було коло 1000 осіб. Воно розташоване при головному шляху, який веде з Галичини на Закарпаття. Через село перепливає річка Кривчанка, яка вливається до ріки Стрий.

Під час окупації українських земель, до Другої світової війни, гора Пікуй творила пограниччя й одна її половина належала до Галичини, а друга до Закарпаття. З її верхів'я видно була Бойківщину по обох узбіччях Карпат.

По двадцятих роках, аж до Другої світової війни, літньою порою, а зокрема під час вакацій, через село Кривку проходило чимало туристів, прямуючи на гору Пікуй, де на верхів'ї випливає велике джерело води, яка спливаючи бистрим потоком, вливається до ріки Стрий. Туристи захоплювалися чудовим видом джерела і смаком чистої, як кристал води, набираючи її у посуд для пиття.

Кривка — багате село. Хоча землі були пісковаті й мало врожайні, зате селяни були власниками розлогих смерекових лісів, з яких час від часу вирубували дерево і продавали торгівцям на матеріял.

Мешканці села — всі українці. Населення займалося рільництвом, випасом худоби й овець на розлогих полонинах та лісовими роботами при вирубі і вивозі дерева. З ремісників були: коваль, швець, і кравець.

Село Кривка під час Першої світової війни зазнало чимало лиха. В селі був фронт і все населення виселено до табору в Гмінді. Населення переїжджало підводами через Закарпаття, а відтак поїздами. Дідо мій Степан Хлипняч, їдучи тоді з цілою родиною, яка складалася з сімох осіб, а в тому і мій батько, Іван, який тоді був малим хлопчиною, продав був на Закарпатті свої коні. По 25 роках, в часі Другої світової війни, мій батько, виїжджаючи зі мною на еміграцію, на Закарпатті їхав тими самими шляхами, що й колись зі своїм батьком, а моїм дідом, і ми заходили до тих селян, яким мій дідо продав був свої коні.

По виїзді населення, в наслідок воєнних дій, ціле село спалено, включно з дзвіницею. Не згоріла лише тоді дерев'яна церква, хоча — як опісля люди сусідніх сіл оповідали — її підпалено. Коли ж згодом люди повернулись і село відбудували, Митрополичий Ординаріят у Львові поцікавився нашою церквою, а відтак рішив перенести на інше місце. З тієї причини побудовано в селі нову церкву, а стару тоді перевезено до Кривчиць, біля Львова.

Від Першої до Другої світових воєн парохом у нас був о. Ладожинський. До парохіяльного уряду в Кривці належало й село Івашківці, яке теж мало свою церкву. При церкві зорганізовано бібліотеку, де люди випозичали книжки до читання.

Рік-річно, у день свята Божого Тіла, у нашому селі відбувався відпуст і чимало людей із сусідніх сіл та сіл Закарпаття, положених близько кордону, приходили на празник. Також люди нашого села і сіл сусідніх ходили на відпусти до церков у селах на Закарпатті. На такі празничні дні люди взаємно себе запрошували й угощали.

На перехід кордону пограничні власті чеські і польські до 1937 р. видавали перепустки, але відтак припинили їхню видачу.

Старі люди в селі оповідали, що колись австрійській цісаревій Марії Тересі, яка переїжджала через село Кривку, трапилась була пригода. В бричці, якою вона їхала, зламалось колесо. В Кривці не було відповідного колеса, аж знайдено в сусідньому селі Івашківці. З вдячности за зроблену прислугу цісарева подарувала цій громаді великі простори лісів.

Торги для нашого села й околиці відбувалися на зміну; одного тижня в селі Висіцьки, а другого — в Сможу Туди приїжджали різні купці зі Стрия і Самбора.

У 1941 р. мій батько, Іван Хлипняч, для вигоди селян, побудував млин. До того часу селяни їздили до сусідніх сіл молоти збіжжя. Камені для млина спроваджено зі Закарпаття.

Від часу закінчення Першої світової війни до початку Другої — начальником громади села був Олекса Хлипняч.

Пропагандою про шляхетське походження селян, полякам у 1936 р. удалося було заснувати в селі кружок шляхти загродової, до якого вписалося 9 родин, злакомившись на гнилу ковбасу.

У нашому селі поширена була леґенда, що на горі Пікуй перебував Довбуш і з неї кинув камінь на сусідню гору Чову.

Від Кривки до Закарпаття є два кілометри і за часів Польщі постерунок поліції в селі мав шістьох поліцаїв. Коли ж у 1938 р. Закарпаття осягнуло незалежність, до села прибуло додатково 50 поліцаїв і 200 вояків КОП (Корпус Охорони Пограниччя) і поляки весь час висилали туди своїх диверсантів. Від год. 6-ої вечором до год. 6-ої ранку постійно заведено поліційну годину.

Під час мадярського повстання в 1956 р., в американській газеті „Трибуна" в Чикаґо, появилась була мапа, на якій було позначено, як через села Кривку переходять совєтські війська, прямуючи на Будапешт проти повстанців.

З тугою згадую чарівну красу рідних сторін, де пройшли мої літа дитинства і молодости й завжди туди думками лину.

На підставі розповіді Ярослава Хрипняка списав Володимир Андрушко

Д-р Антін Шутка переобраний...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

нам резолюцію на Юнійній Конвенції в Сан Франціско і тим самим справу ув'язненого Мороза винесено на міжнародний форум.

Управа Відділу брала активну участь в підготові та переведенні святкувань Тижня Поневолених Націй в Детройті, а рівночасно, разом зі своїми членськими організаціями, була промотором Фестивалю Поневолених Націй, що відбувся в днях 12, 13 і 14 липня мин. року.

З ініціятиви Відділу створено Комітет Акції для оборони Мороза й влаштовано демонстрацію у зв'язку з приїздом большевицької групи Мойсеєва до Детройту. При цьому роздавано інформативні летючки та ношено відповідні транспаренти.

Належну інформативну роботу провела Управа Відділу з нагоди святкувань Державних Актів 22 січня 1918 і 1919 років, акцентуючи при цьому безперервність боротьби українського народу за своє визволення.

Багато уваги в минулій каденції присвячено підготові симпозіюм, які відбудеться на Детройтському Університеті в днях 3 і 4 жовтня 1975 року. Темою симпозіюм буде: „Націоналізм в Східній Европі в часах Брежнєва й Косиґіна". Симпозіюм відбуватиметься під патронатом Ради Національностей Мічиґену, а участь в ньому братиме 13 національностей. З українців участь свою зголосили досі 7-ох професорів різних американських університетів. Координатором конференції буде д-р Антін Шутка, голова Відділу УККА, ініціятор та головний промотор цієї конференції.

Із запланованих та започаткованих вже заходів згадати б заходи для відзначення 200-річчя ЗСА в 1976 році. Старанням Відділу заінкорпоровано в Департаменті торгівлі та оформлено відповідним статутом Український Ювілейний Комітет для відзначення цих роковин в стейті Мічиґен. Підготова до ювілею проходитиме впродовж цілого 1975 року, щоб належно відзначити ці небуденні роковини і гідно зарепрезентувати українську спільноту та її вклад в розбудову цієї країни.

Не малу ролю відіграла Управа Відділу і у внутрішньому житті нашої громади. Вона тісно співпрацювала зі своїми членськими організаціями та в багатьох випадках була ініціятором, а навіть і промотором багатьох акцій внутрішнього характеру.

Культурно - освітня комісія Відділу дала ініціятиву до створення ширшого Комітету для концертів Ганни Колесник і мистецьких ансамблів з Англії та у великій мірі причинилась до їх успішного переведення. Ця Комісія дала змогу українській громаді Детройту ще раз побачити на сцені драму Івана Франка „Украдене Щастя" в постановці театру „Заграва" з Торонта та обдарувала громадянство розваговим вечором жіночого квартету „Верховина" з Торонта і виступом актора-гумориста Володимира Довганюка.

Засоби зв'язку з громадою були бюлетені, не-періодичне видання УККА. За звітовий час випущено 4 числа бюлетеню. Деякий час Управа Відділу вдержувала тісний зв'язок з громадянством за допомогою радіо-години „Гомін України", в програмі якої референт інформації подавав 15 хвилинні вісті з українського життя, коментуючи різні події та проблеми.

В парі зі зростом та поширюванням діяльности Відділу, з кожним роком побільшуються також і впливи до Народнього Фонду. Зростають ряди громадян, які своїми пожертвами допомагають творити фінансову базу для праці УККА. В звітовому році, не зважаючи на несприятливі економічні умовини, заходами Відділу зібрано 5,325.00 дол. титулом Національного Датку. Це найбільша сума грошей, зібраних досі Відділом впродовж однієї каденції. Збірку переводило 2444 збірщиків під проводом референта збірки, інж. Адріяна Черняка. можна було вичути, що в останньому часі серед нашої громади запримічується акція „чорних духів", які своїми наклепами, дезінформацією та різними клеветами стараються підкопати авторитет поодиноких активних осіб, а через них і ті організації, що стоять на суто державницьких позиціях. Иде намагання до творення „диких„ організацій, для яких ні УККА, ні СКВУ, не мають найменшого авторитету. Здорово думаюча та переважаюча частина патріотичного громадянства давала й дає відсіч тим руїнницьким силам.

Після звітів членів Управи розвинулась дискусія. Дискутанти одобрювали дотеперішню працю Відділу та вказували на деякі аспекти її евентуального розгортання.

По закінченні дискусії, на пропозицію Контрольної Комісії, Загальні Збори уділили абсолюторію уступаючій Управі, супроводжуючи її гучними оплесками за віддану й жертвенну працю.

Згодом інж. Адріян Черняк, від імені Номінаційної Комісії, запропонував листу керівних органів Відділу УККА на діловий 1975 рік, яку присутні прийнялг. одноголосно і без змін. До нової Управи були обрані: д-р Антін Шутка — голова, інж. Северин Злочовський — 1-ий заст., інж. Адріян Черняк — 2-ий заст., Оксана Сливка — секретар, Степан Юрків — фін. секретар, ред. Петро Рогатинський — реф. інформації, інж. Богдан Федорак — реф. зовнішніх зв'язків, Микола Кавка — культурно-осв. реф., інж. Юрій Юрків радіо пропаґанда; Члени Управи — Мартин Новаківський, Ярослав Кривий, Борис Потапенко, Борис Карпенко, Теодор Тимочко, Пилип Сотник, Теодор Качан, Володимир Ворик, Мирослав Дуткевич, Іван Бутний, Юрій Тарнавський, д-р Микола Климишин, Федір Федоренко, Микола Воскрес і Юрій Смик. Контрольна Комісія: — Володимир Брездень, Антін Кобилянський і Василь Бабій. Товариський Суд: — Василь Щербій, Володимир Рижий і Ярослав Стеткевич.

Товариство Абсольвентів УГА-УТГІ відзначило 95-ліття проф. Мартоса і 80-ліття проф. Зайцева

Ню Йорк, (Р.К.). — В суботу, 21 грудня 1974 р., в залі Українського Інституту Америки та з ініціятиви Т-ва Абсольвентів УГА-УТГІ — відбулася зустріч громадянства для вшанування 95-ліття проф. Бориса Мартоса та 80-ліття проф. д-ра Миколи Зайцева. Зустріч відкрив голова Товариства інж. Іван Шабельський, привітав обох ювілятів та відмітив їх заслуги і віддану працю, а саме проф. Мартоса в ділянці політичній і громадсько-суспільній, та проф. Зайцева — в ділянці науковій і організаційній як заступника ректора УТГІ.

Усні привіти з цієї нагоди передали: проф. д-р О. Кононенко від УТГІ і НТШ, а з черги інж. Р. Кобринський, який у довшому привітальному слові підніс віддану працю проф. Зайцева, як директора Секції та його заслугу, що він відзначив 20-ліття смерти основоположника українського лісознавства проф. д-ра Бориса Ю. Іваницького під час Ювілейного Наукового Конгресу НТШ в 1973 році в Ню Йорку. Інж. Кобринський відмітив, що у теперішніх виборах членів дирекції Хемічно-Біологічно-Медичної Секції, обрано професора М. Зайцева почесним директором Секції. З черги дир. Ю. Ревай передав привіт від Українського Інституту Америки, згадуючи при тому теплими словами віддану працю абсольвентів УТГІ на Закарпатській Україні.

Було багато надісланих та виголошених привітань,

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ОЛЬГА МУЗИКА, — членка УНСоюзу Відд. ч. 125 в Чикаґо, Ілл. Померла 25-го червня 1974-ого року на 65-ому році життя. Покійна народилася в 1908-ому році в Україні і стала членкою УНСоюзу в 1958-ому році. Полишила в смутку мужа Василя. Похорон відбувся 28-го червня 1974-го року на цвинтарі св. Миколая в Чикаґо.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар Відділу

ІВАН ЛОБОДЯК, — член УНСоюзу Відд. ч. 73 Т-ва Тараса Шевченка в Провіденс, Р.І. Помер 17-го червня 1974 на 59-ому р.ж. Покійний народився 3-го жовтня 1914 р. в Провіденс, Р.І. і став членом УНСоюзу в 1962 році. Полишив у смутку дружину Олену; доньок Кароль і Гелен; батька Дмитра; сестру Марію і 3 внуки. Похорон відбувся 20-го червня 1974 р. на цвинтарі св. Анни в Кранстон, Р.І.
Вічна Йому Пам'ять!
Дмитро Василик

ТАРАС І. ГУБИЦЬКИЙ, член УНСоюзу Відд. ч. 183 Т-ва гетьмана І. Мазепи в Детройті, Міч. Помер 19-го серпня 1974-го р. на 66-ому році життя. Покійний народився в Україні і став членом УНСоюзу в 1947-ому році. Полишив у смутку дружину Сузанну і доньку Маргариту. Похорон відбувся 21-го серпня 1974-го року на Вудлови цвинтарі в Детройті, Міч.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар Відділу

СТЕПАН ГРАБАР, — член УНСоюзу Відд. ч. 104 Т-ва св. Миколая в Перт Амбой, Н.Дж. Помер 6 серпня 1974 на 84-ому р.ж. Покійний народився в 1890 р. в Бутини повіт Жовква, Зах. Україна і став членом УНСоюзу в 1934 р. Полишив у смутку дружину Юстину. Похорон відбувся на Українському Католицькому цвинтарі в Вудбрідж, Н.Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар Відділу

ІВАН ЯМРОЗИК, член УНС Відд. ч. 194 Т-ва Свобода в Ню Йорку. Помер 12-го вересня 1974 р. на 72-ому році життя. Покійний народився в 1902 р. в Перемишлі, Зах. Україна і став членом УНС в 1951-ому році. Полишив у смутку дружину Александру, Сина Романа і доньку Уляну й родину. Похорон відбувся 14 вересня 1974 р. на Лютеранському цвинтарі в Маспет, в Ню Йорку.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар Відділу

ЮРІЙ НОВАК, член УНСоюзу, Відд. ч. 335 Т-ва Тараса Шевченка в Гарвей, Ілл. Помер 6-го жовтня 1974 року на 77-ому році життя. Покійний народився в 1897 р. на Білорусі та став членом УНСоюзу в 1939 р. Полишив у смутку дружину Катерину; синів: Раймунда і Василя; невістку й 3 правнуки. Похорон відбувся 9 жовтня 1974 на цвинтарі Седар Парк, Чикаґо, Ілл.
Вічна Йому Пам'ять!
о. Є. С. Писар

НИКОЛАЙ БОГАЧ, — член УНСоюзу Відд. ч. 218 Т-ва Сокіл в Кампбелл, Огайо. Помер 14-го вересня 1974 р. на 81-ому році життя. Покійний народився в 1893-ому р. в Україні і став членом УНСоюзу в 1918 р. Полишив у смутку дружину Анну. Похорон відбувся 16-го вересня 1974 р. на цвинтарі Кальварія в Янґставн.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар Відділу

КАТЕРИНА ДОЦ, — членка УНСоюзу Відд. ч. 103 Т-ва Івана Франка в Мілвокі, Віс. Померла 18-го вересня 1974 на 76-ому році життя. Покійна народилася в 1898-ому р. в Австрії і стала членкою УНСоюзу в 1935-ому р. Полишила в смутку 3 доньки: Ольгу, Марію і Селлю, 3-ох зятів, сестру Анну; 8 внуків 10 правнуків; багато приятелів в Мичиґен і Австрії. Похорон відбувся 17-го вересня 1974 р. на цвинтарі св. Адальберта в Мілвокі, Віс.
Вічна Їй Пам'ять!
Катерина Анна Гарріс

МИХАЙЛО АДАМЧУК, член УНС Відд. ч. 103 Т-ва Івана Франка в Мілвокі, Віс. Помер 9-го вересня 1974 р. на 81-му році життя. Покійний народився в 1892 р. в Снятині, Зах. Україна і став членом УНСоюзу в 1918 р. Полишив у смутку дружину Марію, доньку Ірину, брата Василя, кузинку, 3-ох сестрінків та багато приятелів. Похорон відбувся 12-го вересня 1974 на цвинтарі Гайленд Меморіял Парк в Ню Берлін, Віс.
Вічна Йому Пам'ять!
Катерина Анна Гарріс

ВАСИЛЬ ЛЕТКИН, член УНСоюзу Відд. ч. 217 св. Йосафата в Рочестері Н.Й. Помер 20-го вересня 1974 р. на 80 році життя. Покійний народився в 1894 р. на Україні і став членом УНСоюзу 1946. Полишив у смутку 5 синів: Марвін, Василь, Бернард, Іван і Роналд; 3 доньки: Пеарл, Дорота і Варвара; 22-х внуків і 9 правнуків. Похорон відбувся 23-го вересня 1974 р. на цвинтарі Голі Сепульхре в Рочестері, Н.Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар Відділу

КАТЕРИНА СОРОКА, членка УНСоюзу Відд. ч. 218 Т-ва „Сокіл" в Кампбелл. Померла 13-го жовтня 1974 р. на 79-ому році життя. Покійна народилася в 1894 році в Польщі і стала членкою УНСоюзу в 1923 році. Полишила в смутку мужа Стефана. Похорон відбувся 16-го жовтня 1974 р. на цвинтарі Кальварія в Янґставн, Огайо.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар Відділу

ПЕТРО ГЕНІШ, член УНСоюзу, Відд. ч. 288 Т-ва св. Демитрія в Бетлегем, Па. Помер 22-го січня 1975 р. на 69 році життя. Покійний народився 1905 р. в Україні та став членом УНСоюзу в 1949-му році. Полишив у смутку дружину Анну; сина Любомира, доньку Дарію; братів: Тому в Австралії та Николая в Україні. Сестри: Ольга й Іванна в Україні; семеро внуків. Похорон відбувся на цвинтарі св. Івана, в Нортамптон, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар Відділу

ПЕТРО ПАСЛАВСЬКИЙ, — член УНСоюзу Відд. ч. 161 Т-ва св. Василя в Амбрідж. Помер 26-го вересня 1974 р. Покійний народився в Зах. Україні і став членом УНС в 1932 році. Полишив у смутку дружину Анастазію; 4-ри доньки; 10 внуків і 8 правнуків. Похорон відбувся на цвинтарі св. Петра і Павла в Амбрідж, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар Відділу

МАРІЯ МАЛИК, членка УНСоюзу, Відд. ч. 287 Т-ва Сестри України в У.Н.С. Померла 11-го листопада 1974 р. на 83 р. ж. Покійна народилася в 1891 р. в Австрії і стала членкою УНСоюзу в 1941 р. Полишила в смутку: дві доньки — Софію і Анну. Похорон відбувся 14-го листопада 1974 р. на цвинтарі св. Хреста в Норт Арлінґтон, Н.Дж.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар Відділу

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

СУБОТА, 15-го ЛЮТОГО 1975 р.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Чорн. Січ 14 Відд., о год. 7-ій веч. в приміщенні Чорн. Січі, 688 Сенфорд Авеню. Проситься чл. прибути і вирівняти вкладки. — В. Роговський, предс., М. П. Отрок, секр., З. Терлецький, кас.

ЧИКАҐО-ПІВДЕНЬ, Ілл. Річні збори Т-ва Укр. Амер. Єдність 35 Відд., о год. 7:30 веч. в Союзовім Домі при 1915 Захід 51 вул. На порядку: звіти і вибір управи на 1975 р. Проситься про участь. — Управа.

НЮАРК-ІРВІНҐТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Зап. Січ 371 Відд., о год. 7-ій веч. в залі УНДому в Ірвінґтоні. Проситься чл. вирівняти залеглі вкладки. Управа Відділу на 1975 р.: Стефанія Стецін, гол., В. Шпирка, заступник, Ю. Баранюк, фін. секр., Леся Назарук, кас. К. Комісія: А. Феденишин — гол., М. Дереш і Т. Дзера, члени.

ПАССЕЙК, Н. Дж. Місячні збори 42-го Відд. о год. 7-ій веч. в УНДомі при 237 Гопв Аве. Управа на 1975 р. — І. Блиха, предс., п-ні В. Тижбір, заст., П. Головачук, фін. секр., Н. Михайлишин, касир. В. Марущак, рек. секрет. Опікуни хворих: С. Задорожний і п-ні А. Марущак. Прапорщики: С. Коваль і Р. Гарасимів. Мужі довір'я: В. Мочула і Р. Галабурда. Господар — І. Хомко. К. К.: інж. Р. Шраменко, гол., п-ні М. Тижбір і проф. І. Рудакевич — члени. На 7-го грудня ц. р. є вже запланований 60-літній Ювілей Відділу, тому просимо чл. до цего ювілею підготовлятися. — В. Марущак, рек. секр.

НЕДІЛЯ, 16-го ЛЮТОГО 1975 р.

БЕТЛЕГЕМ, Па. Місячні збори Б-ва св. Димитрія 288-ий Відд. о год. 12-1:30 по пол. в Укр. Амер. Гор. Клюбі, 817 Лінн Авеню. Проситься чл. прибути і вирівняти залеглі вкладки. — В. Копцук, предс., В. Загвбельський, кас., Д. Мушастий, секр.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. Дж. Річні збори Т-ва Любов 37 Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі, 214 Фултон вул. На порядку: звіти управи та К. К., вибір управи на 1975 р. та інші справи. Проситься чл. прибути. — Анна Гнатюк, секр.

ФЛИНТ, Міч. Звичайні загальні збори 303 Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі при 3321 В. Пасадена. Якщо в означеному часі не прибуде вимагана статутом кількість членів, збори почнуться на півгодини пізніше без огляду, на кількість членів. — Управа.

ТАРЗАН, 7252. ПЕРША НІЧ В ДЖУНҐЛЯХ

"BY NIGHTFALL JOHN AND ALICE CLAYTON HAD JOINED OTHER INHABITANTS OF THE TREE WORLD..."
„Із присмерком Джон і Елис Клейтон приєдналися до інших мешканців вершків дерев".

"BEFORE THEY SETTLED DOWN FOR THE NIGHT, MOTHER SAW A SINISTER FIGURE SILHOUETTED IN THE MOONLIGHT..."
„Заки вони заснули, то мама в місячному сяйві бачила силюету зловісної постаті!"

"FROM BENEATH THEIR SHELTER CAME THE TERRIFYING ROAR OF A PANTHER..."
„Внизу, з-під їхньої колиби, прозвучав страшний рев пантери!"

CAN YOU CHILDREN IMAGINE WHAT THAT FIRST NIGHT MUST HAVE BEEN LIKE?
„Чи ви, діти, можете уявити собі, якою страшною мусіла для них бути ця перша ніч в джунґлях?"